

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

3 פר' וישב כ"ד כסליו תשע"ג

רעיונות ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

לוח העמוד היומי			
יום	התאריך בחודש	העמוד בליקו"מ	ליקו"מ
שבת	כ"ד	יב:	רי"א
ראשון	כ"ה	יג:	רי"ב
שני	כ"ו	יד:	רי"ג
שלישי	כ"ז	טו:	רי"ד
רביעי	כ"ח	טז:	רי"ה
חמישי	כ"ט	יז:	רי"ו
שישי	א'	יח:	רי"ז

חשיבות הלימוד

"המשכיל יבין מדעתו מעט מהות העניין כולי האי ואולי יזכו הדורות הבאים לידע את כל הגדולות והנפלאות אשר עשה עמנו אדון כל. הנוהג בחסדו כל דור, אשר מחשבות ליבו לדור ודור, אשר עושה חדשות בכל עת למען ספר שמו בכל הארץ, למען יתעוררו בכל דור לשוב אליו יתברך, כי כבר פינה דרך לפנינו, דרך נכון על ידו ז"ל, אשר מעתה כל הרוצה לגשת אל הקודש, בקל יוכל להתקרב אליו ית', על פי הדרכים המבוארים בספריו הק', אשרי שיאחז בהם, הפוך במ והפוך במ וסיב ובלה במ, ומהם לא תזוע שאין לך מידה טובה מהם."

(הקדמת חיי מוהר"ן)

תורה ז'

התנאי לשלמות האמונה, אמת!

ולתחזק בהאמונה הקדושה האמתית.

בליקו"ה (י"ד הל' ריבית ה') מרחיב מוהר"ת את הדיבור בענין אמת ואמונה, ומסביר שא"א לזכות לעצם האמת, ומזהיר להזהר מאוד מאמת הנמשך מתאוות וכבוד, שהוא מרחיק מאמונה אמיתית ומביא לאמונות כזביות המסוכנות ביותר: "אבל עצם האמת קשה מאד להשיג, על כן עקר האמת של רב העולם הוא רק לידע נשאי אפשר להשיג בדעת עצם האמת, רק צריכין להתחזק באמונה, וכמבאר מזה במקום אחר, אבל מי שאין זוכה לאמת באמת, רק מטעה את עצמו כאלו חפץ באמת, אבל כוננו לתועלת עצמו, כגון כבוד ושאר תאוות, הוא יכול לטעות על ידי האמת שלו מאד.

ולא די שייכול לטעות על ידי האמת שלו לדרךים נבוכים, אף גם הוא יכול לבוא לאמונות כוזביות על ידי האמת הנכון שלו, שזהו בחינת כל האמונות כוזביות של העפ"ים שהם חזקים באמונתם מאד ואף על פי כן הכל קזב ושקר, כי כל אמונתם נמשך מתאוות וכבוד. וזה הפעשה הוא בכל דור ודור

ומי שנוטה מן האמת עד שבא על ידי האמת הנכון לאמונות כוזביות, קשה ביותר להשיבו אל האמת והאמונה הישרה, כי אמונה הוא דבר שאין בו טעם ודעת, כי במקום שמבינים הטעם בהדעת אין זה אמונה, כי ידוע וכמבאר בדרךיו

ז"ל, רק עקר האמונה תלויה באמת, שעל ידי האמת מבין שצריך להאמין בזה. ועל כן נשענה האמת בנכון ומטעה וטעה כל כך עד שבא לאמונות כוזביות קשה מאד להשיבו, כי אפילו אם יבררו לו בכמה הוכחות וסברות אמתיות שאין הדבר נכון, ישוב ויאמר, אני מבטל דעתי ואני מאמין בזה באמונה שלמה בלי שום טעם ודעת, כי זהו גדר אמונה באמת, ומחמת זה באמת קשה לברר האמת בעולם. ועל כן האמת משלך ארצה ונעשה האמת עדרים ועדרים וכל אחד אומר שאצלו האמת.

אך מי שאינו מטעה את עצמו ומסתכל על התכלית הנצחי באמת לאמתו, הוא יכול להבין האמת מרחוק ולזכות לאמונה שלמה לידע מי הצדיקים והנשרים באמת ולמי ראוי לזבק את עצמו.

ס"ק ב: אבל אי אפשר לבוא לאמונה אלא על ידי אמת, כמובא בזהר (בלק קצח): "והיה צדק אזור סתניו ואמונה" וכו' (ישעיהו י"א) הינו צדק, הינו אמונה. ואמרו שם: 'אמונה אתקריאת, כד אתחבר בה אמת:

בליקוטי עצות ישנן שני מידות שמוהר"ת מחברם יחד והן "אמת ואמונה" ונראה שזה ע"פ המבואר בזה התו', ושם בס"ק ד' מוהר"ת מאריך ומסביר מדוע אמת ואמונה קשורים יחד: "אי אפשר לבוא לאמונה כי אם על ידי אמת היינו כי עיקר האמונה אינה אלא במה שאין השכל מבין, כי במקום שהשכל מבין אין שייך אמונה, ואם כן כשאין השכל מבין, מהיכן יבוא להאמין במה שצריך להאמין, על כן עיקר האמונה תלויה באמת, שאם ירצה האדם להסתכל על האמת לאמתו יבין מאליו, שצריכין להאמין, האמונה הקדושה בהשם יתברך ובצדיקים האמתיים ובתורתו הקדושה, אף על פי שאי אפשר להבין בשכלנו המגושם, כי על ידי הסתכלות על האמת בעין האמת, יבין מרחוק, שהאמת הוא כן רק שאי אפשר להבין בשכל, וצריכין רק להתחזק באמונה שלמה. והבן היטב"

ב"פרפראות" מסביר שעיקר האמונה תלו בדעת דק' שזה אמת: "עיקר שלמות האמונה הוא ע"י אמת שהוא בחי' כלל המוחין והדעת דק', כי בלא דעת, יכול להיות פתי יאמין לכל

דבר, ויכול להאמין ח"ו בדברים שאסור להאמין בהם, אבל ע"י הדעת דק' שהוא בחי' אמת, יכול להבין מרחוק במה להאמין ובמה שלא להאמין."

בליקו"ה (י"ד הל' גלוה הלכה ד י"ב) מבאר מוהר"ת שגם להתקרבות לצדיקים א"א לזכות, כ"א ע"י אמונה המחוברת לאמת: "וכן קדשת הצדיקים אמתיים אי אפשר להבין ולהשיג, כי גברו דרכיהם סדריכינו, כי הם מדפיס צורה ליוצרה, ונכללים בו יתברך, ואי אפשר להשיג כל דרכיהם בשכלנו, וצריכין לסמוך רק על אמונה, אבל אין שלמות להאמונה בלא אמת כי אמונה בלא אמת אינה כלום, כי בלא אמת יכול לפל לאמונות כוזביות, לאמונות של שטות והבל. על כן עקר האמונה על ידי אמת, שמי שמסתכל על האמת זוכה לאמונה הקדושה האמתית, כי האמת סאיר בו להתחזק באמונות כוזביות

"...הלא גם בלאדו היה ג"כ זמנים טובא אשר על פי דרך הטבע לא היה שום רווח, ועוד היה הוצאה מרובה ג"כ חוץ מהוצאות שלכם על צרכיכם, ועם כל זה ראיתם כמה פעמים אשר הפליא השי"ת בחסדו נגד הטבע,

והלא דברים קל וחומר מה בחוצה לארץ עשה השי"ת לכם נס ופלא כ"ש בארץ ישראל אשר שם הוא מקום הניסים, כמובא בדברי רבינו בסימן ז'.

(מכתבי "עונג שבת")

וְהוּא אֱלֹקִים אֶמֶת וַיִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב וַיִּנְחֲנוּ בְּדֶרֶךְ אֶמֶת
עַד־יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וַיִּתְבַּרַךְ בְּאֶמֶת, אֲמֵן כִּן יְהִי רָצוֹן”

... וְכָל זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְבַרֵּךְ בַּקֶּץ בְּאֶמֶת לְאֶמְתוֹ
וְאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ יְכוּל לְהִבִּין לְפִימָה מִה דְמַשְׁעַר בְּלִיבִיָּה הַיֵּכָן
הַדְּעַת הָאֶמֶתִּי שֶׁרָאוּ לְסַמְךָ עָלָיו. **מֵאָחַר שְׂרָוּאִין שְׁמִגְלָה דַּעַת אֶמְתִּי
כְּזֶה. וְמֵה שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהִבִּין בְּזֵדָאֵי צְרִיךְ לְבַטֵּל דַּעַתוֹ נְגִדוֹ וְלִסְמַךְ עַל
אֶמְוִנָה, אֲבָל לֹא לְהַפְקֵן, חֵס וְשִׁלּוּם, לְמֵאִסָּה בְּהַדְּעַת הָאֶמֶתִּי וּלְבַטֵּל דַּעַתוֹ
נְגִיד הַפְּסִילוֹת שְׂאִין רֹאִין שֶׁם שְׂכָל אֶמְתִּי:**

וְהוּא אֱלֹקִים אֶמֶת יוֹרֵה הָאֶמֶת וַיִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב וַיִּוְרְנוּ בְּדֶרֶךְ הָאֶמֶת
לְאֶמְתוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּינו לְעוֹלָם, אֲמֵן וְאֲמֵן.”

בעוונת שבת (עמו' קצ"ח) **מבאר ע"פ התו' דא"א לזכות לבוא לאמונה
שלמה בהשי"ת, כ"א ע"י אמונה כראוי בצדיקים:** "דהנה אף אמנם
דבוודאי צריך האדם מתחילה להאמין בה', ואח"כ בהצדיק כמובן
בסברא זה נאמר על אמונה פשוטה להאמין במציאות השי"ת, זאת
בוודאי צריך להיות קודם להאדם, ואח"כ יוכל לבוא לאמונת צדיקים.

אבל לאמונה שלמה בהשי"ת, זאת הוא רק ע"י אמונה בהצדיק,
דהיינו לקשר את עצמו להצדיק ולילך בדרך עצותיו, אזי יוכל לבוא
לאמונה שלמה בה', כמובא בדברי רבינו ז"ל **תו' ז'** בשם הזוהר אמונה
איתקריאת כד אתחבר בה אמת, וא"א לבוא לאמת אלא ע"י התקרבות
לצדיקים וילך בדרך עצתם וכו',

ויש לפרש הפירוש כד אתחבר בה אמת, הרוצה שיהיה האמונה
בשלימות כמו שרואה בעיניו ממש את הדבר שמאמין בו, **לאמונה
כזאת א"א לבוא אלא ע"י התקרבות לצדיקים, וילך בדרך עצתם,
ואז יוכל לבוא לאמונה שלמה בה', ולקבל עליו עול מלכות שמים
בשלמות.**

**מהרנ"ת מביא שני משלים. האחד שבכל עניני העולם העיקר הוא כשהאמת
והאמונה הולכים יחד, והשני שאפ' ברוחניות ובלמוד התו' צריך להיות
מחוברים לאמת:**

"כי כל מה שהאדם מבין בשכל אמתת הדבר, זה בחינת אמת. ומה שאינו מבין
בשכל, רק מאמין בו, זה בחינת אמונה, כי עקר כל החכמות הוא אמת, **כי אפלו
אם יאמר אדם איזה חכמה ושכל גדול שמחייב שיהיה הדבר כך אם האמת
אינו כן, בודאי אינו חכמה כלל, אדרבא, הוא טעות ושטות, ואפלו כל חכמי
המחקרים מודים שעקר החכמה הוא להשיג אמתת הדבר, כמו למשל בחכמת
הרפואה אם יאמר הרופא שעל פי חכמת הרפואה צריך זה החולה לאכל דברים
חזקים וחריפים ועל ידי זה יתרפא בודאי ויחיה מחליו ויוכיח זאת בראיות
ושכליות וחכמות עמקות. אם אף על פי כן האמת אינו כן, אדרבא, החולה שהלך
בדרכי רפואתו הכביד עליו חליו ומת על ידי רפואותיו דיקא. וכל הרופאים ראו
בעיניהם אחר כך שמת דיקא על ידי רפואותיו, הנה בודאי אין חכמת הדוקטור
נחשבת לחכמה כלל, מאחר שדיקא על ידי חכמתו המית את האדם. וכן בכל
הדברים שבעולם כל זמן שאינו משיג אמתת הדבר, אינו חכמה כלל"**

"ואפילו בלמוד התורה הקדושה רואין זאת שיש לומדים שאומרים פשט גדול
בגמרא פרוש רש"י תוספות בחריפות גדול, אבל אף על פי כן מי שמסתכל על
האמת לאמתו, רואה שהפשט האמת אינו כן **בודאי פלפול וחריפות כזה אינו
כלום, כי הוא פלפול של הבל ואין קובעין הלכה כמותו כי אם כפי הפשט האמת
בגמרא, כי כל התורה הקדושה היא בחינת אמת, וכל מה שמכניסין דעתו לעין
ולפלפל בה וכונתו אל האמת, הכל נקרא אמת, מאחר שעוסק בתורה וממשיך
עצמו אל האמת, רק שעדין לא זכה אליו בשלמות. אבל מי שאין כונתו אל
האמת, רק הוא מפלפל בתורה בשביל כבוד וגאות, בשביל שיתקרי רבי וכו',
כדי להתייהר ולקנטר ואומר פלפולים של הבל שאינם מכונים אל האמת, בודאי
אין זה חכם כלל, מאחר שנוטה מהאמת על ידי חכמתו ואינו זוכה להבין אמתת
הסגיא וההלכה על ידי חכמתו."**

תורה ח'

אם תחסר הרוח תחסר החיים

שְׁעַל יָדָם מְקוֹשֶׁיךָ הָרוּחַ חַיִּים לְכָל. וְהַפֵּל בְּשִׁבְלֵי זֶה כְּדֵי שֶׁהֵם יִחְזְרוּ וַיַּעֲבְדוּ
אֶת ה' בְּחַיִּית הַזֶּה שֶׁמְקוֹשֶׁיךָ לָהֶם הַצְּדִיק בְּכָל עַת וְנִגְמַע. וְכִסּוּ שְׂכַתוֹב, "כֹּל
פִּיעַל ה' לְמַעַנְהוּ".

**לכן על כ"א לזכור שחיותו נמשך מהצדיק, וע"כ חובתו לדבוק בו, וגם
למלאות המטרה בחיות שהוא מקבל מהצדיק:** "וְעַל כֵּן הָעֵקֶר לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּן
לְהַצְּדִיק וְדְבּוּק בּוֹ בְּאֶמֶת בְּכָל עַת וְנִגְמַע וּבְכָל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה שֶׁהוּא נוֹשֵׁם
וּמְקוֹשֶׁיךָ הָרוּחַ חַיִּים יִזְכֹּר תִּכְף שֶׁהַנְּשִׁימָה הַזֹּאת שֶׁהִיא הַחַיּוֹת שְׁלוֹ נִמְשָׁךְ
מֵהַצְּדִיק הָאֶמֶת שֶׁדְּבּוּק בְּהַתּוֹרָה וּבְה' יִתְבַּרַךְ וַיִּזְהַר לְהִתְקַרֵּב לֵה' יִתְבַּרַךְ
וְלְהַתּוֹרָה וְלְהַצְּדִיק בְּכָל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה, וְלַעֲבֹד אֶת ה' יִתְבַּרַךְ בְּכָל נְשִׁימָה
וְנְשִׁימָה, הִינּוּ שֶׁצְּרִיךְ שֶׁיִּדַּע וַיִּזְכֹּר בְּכָל עַת שֶׁבְּכָל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה הוּא מְקוֹשֶׁיךָ
וּמְכַנְּסֵי רוּחַ חַיִּים מֵהַצְּדִיק הָאֶמֶת. וְתִכְף וּמְדִ צְרִיךְ לְחֹזֵר וּלְהַעֲלוֹת וּלְהוֹצִיא
הָרוּחַ חַיִּים בְּאִיזָה דְבָר שֶׁבְּקִדְשָׁה בְּתוֹרָה אוֹ תַּפְלָה אוֹ כְּסוּפִין וְהַשְׁתַּוְקָקוֹת
וּרְצוֹנוֹת טוֹבִים לֵה' יִתְבַּרַךְ וְכִיּוֹצֵא בְּבַחֲנִית כֹּל הַנְּשִׁימָה תְּהִלָּה יֵה עַל כָּל
נְשִׁימָה וְכו',

**יוצא שהצדיק רק בזכותו כל העולם מקבל חיות, אך שזה החיות הוא
בהלוואה ובתנאי שבוה החיות יעבוד ויתקרב להשי"ת:**

"וְנִקְצָא, שֶׁהַצְּדִיק הוּא בְּבַחֲנִית מְלוֹה, כִּי הָרוּחַ חַיִּים שֶׁמְקוֹשֶׁיךָ הוּא בְּבַחֲנִית
הַלְוָה שֶׁהוּא מְלוֹה לְהָאָדָם הָרוּחַ חַיִּים כְּדֵי שֶׁאֲחַר כֵּן יִסְלַק וְיִשְׁלַם חוֹבָתוֹ
לְהוֹדוֹת וּלְהַלָּל לֵה' יִתְבַּרַךְ עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה שֶׁכֵּן 'חֹבֶבֶת' כֹּל הַיְּצוּרִים
לְהוֹדוֹת וּלְהַלָּל וְכו'.

**ומי שהוא דבוק בהצדיק באמת הוא מסלק חובתו מיד, ליד הצדיק
בעצמו, כי הוא דבוק בהצדיק באמת ומקושיך הרוח חיים מהצדיק בעצמו
וכן מסתיר החיות ומעלהו להצדיק בעצמו, כי הוא דבוק בהצדיק וכל כונת
עבודתו ותפלתו הוא שתגיע העבודה והתפלה להצדיק האמת והוא יעלה
אותה למקום הצריך. וכמבאר כמה פעמים שעקר התפלה והעבודה
צריך להיות בהתקשרות לצדיקים אמתיים,**

ס"ק א': נִקְצָא, כִּי עֵקֶר חַיּוֹת כֹּל הַדְּבָרִים הוּא בְּבַחֲנִית רוּחַ; וְכִשְׁנֵי חִסְרוֹן
בְּאִיזָה דְבָר, עֵקֶר הַחִסְרוֹן הוּא בְּבַחֲנִית הַחַיּוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַדְּבָר, שֶׁהוּא בְּבַחֲנִית
הָרוּחַ חַיִּים שֶׁל אוֹתוֹ הַדְּבָר, לְאֶשֶׁר הָרוּחַ הוּא הַמְקַיֵּם הַדְּבָר.

הרוח הזה הוא החיות הפנימית שיש באדם, הנמשך אליו מהשי"ת ומחייה
אותו, וע"כ כשהאדם מאריך רוחו ע"י האנחה, וכידוע שכל ענין הנעשה כאן
בעוה"ז, הוא משפיע על כל העולמות העליונים, "וע"כ **באתערותא דלתתא
מתעורר גם הבחי' העליונה של המשכת הרוח, ואזי הוא זוכה להמשיך
מהשי"ת בעצמו רוח חיים.**" (ביאור הליקוטאים)

ס"ק ב': **אך מאין מקבלין הרוח חיים? דע, שעקר הרוח חיים מקבלין
מהצדיק וקרוב שבדור, כי עקר רוח החיים הוא בהתורה, כמו שכתוב (שם)
א): "רוח אלקים מרחפת על פני המים" הוא התורה, והצדיקים דבקים
בתורה, ועל כן עקר הרוח חיים הוא אצלם.**

מוהרנ"ת בליקו"ה (ח"מ ה' העושה שליח לגבות חובו ג') "כי הרוח חיים
בְּשִׁנְשׁוֹ נִמְשָׁךְ מֵרוּחַ פִּיּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ בְּבַחֲנִית וַיִּפַּח בְּאִפְיוֹ
נְשִׁמַת חַיִּים וְכו'. וְסִמָּן דְּדָפַח מִתּוֹכָיָהּ נִפַח, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר הַקְּדוֹשׁ."

**את זה הרוח חיים ממשך הצדיק לכל אחד בכדי שבכח זה הרוח יעבוד
את השי"ת:** "כִּי בְּזֵדָאֵי הַצְּדִיק שֶׁדְּבּוּק בְּהַתּוֹרָה וְהוּא מְקוֹשֶׁיךָ הָרוּחַ חַיִּים
לְכָל בְּשֶׁר לְהַשְׁלִים כֹּל הַחִסְרוֹנוֹת שֶׁלָּהֶם. עֵקֶר כְּנֻגְתוֹ הוּא בְּשִׁבְלֵי כְּבוֹד ה'
יִתְבַּרַךְ, דְּהִינּוּ שֶׁהוּא מְקוֹשֶׁיךָ לָהֶם רוּחַ חַיִּים וּמְשַׁלֵּים הַחִסְרוֹנוֹת שֶׁלָּהֶם כְּדֵי
שֶׁהֵם יַעֲבְדוּ אֶת ה' יִתְבַּרַךְ בְּהַחַיּוֹת שֶׁמְקוֹשֶׁיךָ לָהֶם וּבְכָל מֵה שֶׁמְשַׁפִּיעַ לָהֶם
וּמְשַׁלֵּים לָהֶם,

**התכלית והמטרה שבשבילה ברא השי"ת את העולם הוא בכדי שיעבודו
אותו, והצדיק בדבקותו ממשך חיות לכל העולם, אך הכל על תנאי שבוה
הכח יעבוד את השי"ת:** "כִּי בַקֶּץ זֶה עֵקֶר הַתְּכַלִּית שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה בְּרָא ה' יִתְבַּרַךְ
אֶת הָעוֹלָם וּבְשִׁבְלֵי זֶה הוּא יִתְבַּרַךְ מְקַיֵּם וּמְסַמְּחָה אֶת הָעוֹלָם עַל יְדֵי הַצְּדִיקִים

לקוטי-הלכות הלכה למעשה

עפ"י הדף היומי בליקו"ה

הל' ריבית - ה', מדף ר"ה עד דף ר"ב.

הצדיק הק' ר' אלימלך זי"ע בטרם נמנה בחבורת החסידים הלוהטת תדיר לחלות פני קונו. היתה דרכו בקודש ללמוד תורה כדרך הלומדים המובהקים ולא פנה לדרך החסידים. אחיו הק' ר' זושא כבר שימש לפני ולפנים בהיכל המגיד הק' ממעזריטש והיה נוהג להיות נחבא במחבואות וביערות בהתלהבות נוראה, להתעדר באהבת ה' ויראתו ברשפי שלהבת-קודש עזים כמוות, בכיסופים טמירים, בהשתוקקות... בהתפשטות הגשמיות, והיה משוקע ברעיונות תמידין כסדרם. פנה אליו אחיו הק' ר' אלימלך ושאלו "למה תתנהג ככה, משונה מכל אדם?" ענהו אחיו הק' ר' זושא ופתח פיו באימה וביראה בשפה ברורה ונעימה: "אחי, אספר לך מעשה נפלא למען תדע כל זאת:

במדינה אחת היה מלך גדול וחכם וכל בני מדינתו אהבוהו עד מאוד. ויהי שם בעל-מלאכה אחד, עשיר גדול שנתעשר ממלאכתו עושר רב. לימים ניקרה במחשבתו משאלת-לב והיתה ממלאת וכובשת את כל נימיו חושיו ואיבריו: מה בצע כי אאסוף עוד הון רב? מה לי אוצרות זהב ומטבעות, "זוזים" שזזים מהכא להתם ומזוזים דרך-קבע את בעליהם משלוותם? אחת שאלתי! אחת חשקה נפשי, להיות מהמקורבים למלכות. להתענג מאור פני המלך ונועם זיוו". שש ונזדרז למלא משאלתו והמיית ליבו. מכר כל חפציו וישם לדרך פעמיו אלי עיר המלוכה. מיד בהגיעו החל לתור ולדרוש בין סגני העיר שמא יש איזו התמנות שתספחהו אל בית המלך לשרתו... ומתוך שחקר ונתאמץ יגע ומצא. נודע לו כי אם ישתדל יוכל להשיג קשרה של מסיק עצים בתנור המלך. שח זה הבעל-מלאכה אל ליבו "מה לי התמנות זו או אחרת? הן אנכי פיזרתי כל הוני ורכושי מאהבתי את המלך לחזות ביופיו. עתה,

ויהי היום והמלך חש והתפלא על מזג חום הבית ואף שאל-שאל את שריו על כך. נענו לו השרים וספרו לו את כל הדברים האלה. כששמע המלך את דבריהם ציוה להביא לפניו את האיש ההוא, כי חפץ לראות פני אוהב נאמן אף אם מפחותי ערך הוא.

משנקרא מסיק-התנור אל המלך, פחד ורחב לבבו והוא ניצב מול המלך בסערת-רגשות, ברעד ובשמחה אין קץ.

פנה אליו המלך ושאלו בקורת-רוח וחיבה: "מה יקר וגדולה אעשה לך, אהובי?"

ענהו האיש: "יקר וגדולה לא אחפוץ, כי את כל הוני ורכושי פיזרתי מאהבתי למלכי. וגם מגמתי רק לשרת פני המלך. רק בזאת יאות לי המלך לתת לי רשות לראות פני המלך, בכל עת אשר תבער רוחי בקרבי ועל זה אשמח כעל כל הון דעלמא"

כששמע המלך את דבריו שמח מאוד על רוב אהבתו של האיש, אך הכיצד ימלא שאלתו? הלא חרפה היא למלך להיראות בכל רגע לפני עבדיו?

המשך בשבוע הבא בעז"ה

הצדיק הק' ר' אלימלך זי"ע בטרם נמנה בחבורת החסידים הלוהטת תדיר לחלות פני קונו. היתה דרכו בקודש ללמוד תורה כדרך הלומדים המובהקים ולא פנה לדרך החסידים. אחיו הק' ר' זושא כבר שימש לפני ולפנים בהיכל המגיד הק' ממעזריטש והיה נוהג להיות נחבא במחבואות וביערות בהתלהבות נוראה, להתעדר באהבת ה' ויראתו ברשפי שלהבת-קודש עזים כמוות, בכיסופים טמירים, בהשתוקקות... בהתפשטות הגשמיות, והיה משוקע ברעיונות תמידין כסדרם. פנה אליו אחיו הק' ר' אלימלך ושאלו "למה תתנהג ככה, משונה מכל אדם?" ענהו אחיו הק' ר' זושא ופתח פיו באימה וביראה בשפה ברורה ונעימה: "אחי, אספר לך מעשה נפלא למען תדע כל זאת:

במדינה אחת היה מלך גדול וחכם וכל בני מדינתו אהבוהו עד מאוד. ויהי שם בעל-מלאכה אחד, עשיר גדול שנתעשר ממלאכתו עושר רב. לימים ניקרה במחשבתו משאלת-לב והיתה ממלאת וכובשת את כל נימיו חושיו ואיבריו: מה בצע כי אאסוף עוד הון רב? מה לי אוצרות זהב ומטבעות, "זוזים" שזזים מהכא להתם ומזוזים דרך-קבע את בעליהם משלוותם? אחת שאלתי! אחת חשקה נפשי, להיות מהמקורבים למלכות. להתענג מאור פני המלך ונועם זיוו". שש ונזדרז למלא משאלתו והמיית ליבו. מכר כל חפציו וישם לדרך פעמיו אלי עיר המלוכה. מיד בהגיעו החל לתור ולדרוש בין סגני העיר שמא יש איזו התמנות שתספחהו אל בית המלך לשרתו... ומתוך שחקר ונתאמץ יגע ומצא. נודע לו כי אם ישתדל יוכל להשיג קשרה של מסיק עצים בתנור המלך. שח זה הבעל-מלאכה אל ליבו "מה לי התמנות זו או אחרת? הן אנכי פיזרתי כל הוני ורכושי מאהבתי את המלך לחזות ביופיו. עתה,

א. בהכרח שלכל צדיק יהיה בחירה כל ימי חייו, ובחירתו וכן הבחירה של כ"א אחר שכבר זוכה לקיים תו' ומצוות, **היא בענין בירור האמת לאמיתו שיזכה לברר האמת כראוי.** (ל')

ב. אפי' הצדיקים האמתיים אינם יכולים להשיג עצם כוונת אמיתתו ית', ורצון השי"ת שבכל מצב יתפללו אליו ית' וימשכו חסד ורחמים. (ל"ב ל"ג)

"ועצם אמיתתו ית' הוא ריבוי רחמיו וחנינותו ורוב חסדו לנצח, שאינו נפסק לעולם"

ג. א"א לזכות לאמת לאמיתו כ"א אחר שהאדם זך ונקי מכל התאוות, ובפרט בענין הק', **"ומאחר שיודע בעצמו שאינו נקי איך אפשר לו להעמיד על האמת שלו, בפרט לרדוף אחר איש ישראל מכ"ש אחר רבים"** כי רק הצדיק האמת זוכה להיות נקי מכל התאוות. (ל"ד ל"ה)

ד. כל המחלוקת נמשך מריבוי האמת יותר מידי, וע"כ צריך לדון את כ"א לכף זכות, ולמצוא בו נקודה טובה, ולהמשיך שלום בעולם. (ל"ו)

ה. עיקר המשכת הק' לכל אחד הוא ע"י שהוא נזהר לא להרוס ולהכנס למעלה ממחיצתו, ובפרט צריך להזהר לא להכנס למחיצת הצדיק, **"כי א"א להבין ולהשיג דעתו, וע"כ אסור להרהר אחריו"** וכ"א צריך לעמוד על עמדו ומחיצתו לאחוז בדרך האמת כפי מדרגתו, וזה עיקר האמת לבל יהרוס לגשת למה שאינו ראוי. (ל"ח)

ו. איסור השיכרות חמור מאוד, ואפ' לבר דעת, כי עי"ז האדם הורס לעלות חוץ לגבול. (מ')

ז. א"א לבוא לאמונה אמיתית כי אם ע"י **אמת שאינו תלוי בכבוד ובתאוות**, והעיקר האמת תלוי בפנימיות הלב שלא יטעה את עצמו, ויבטל את עצמו באמת, ולא יתכוון כלל לתועלת עצמו. (מ"ג - מ"ה, נ"א)

וכמבואר בהרחבה במדור חידושים על תו' ז, ע"ש.

ח. עיקר האמונה הוא להאמין בו ית' דייקא מתוך כל השנויים, **"כי עיקר השלמות הוא כשמגלים אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות דייקא"** ועיקר גילוי האמת מתוך השנויים הגדולים הוא ע"י צדיקי האמת דייקא. וחלילה לתלות השנויים במאורעות או בשאר שינויים הנעשים בעולם, שזה עיקר הכפירה והשקר. (מ"ז נ')

"כי אדרבא, אנו מאמינים שכל שינוי הזמנים וכל השינויים שבעולם, הכל בהשגחה פרטית מאתו יתברך, ואין שום סימן וניחוש בעולם."

רְאִיתִי מְנוֹרַת זָהָב חֵי מוהר"ן ד'

"כְּשֶׁאָמַר הַתּוֹרָה רְאִיתִי מְנוֹרַת זָהָב בְּסִימֵן ח' בְּשַׁבַּת חֲנֻכַּה תִּקְס"ג,

נָשָׂם מְדַבֵּר אֵיךְ לְהַפִּיל וּלְהַשְׁפִּיל הַרְשָׁעִים, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ו) "מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַד־יָאָרֶץ" עֵינַי שָׁם, וְאֵז בְּאוֹתָהּ הֵעֵת הִפִּיל וְהִשְׁפִּיל רָשָׁע אֶחָד מִפְּרָסֵם שְׁהִיָּה בְּנִעְמָרוֹב, שְׁהִיָּה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו וְסוֹרִים מִסָּנוּ, וְסָפְרוּ לִפְנֵינוּ זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָהּ. וְאַחַר תִּנְיָה אַחַר שְׁאֲמַר הַתּוֹרָה הִנֵּי לְבְּשַׁבַּת חֲנֻכַּה הִיָּה לְהַרְשָׁע הִנֵּי לְמִסְפָּלָה גְדוֹלָה: גַּם אֵז אָמַר הַלְצָה כְּשֶׁתִּסְעוּ וְיִשְׁאָלוּ אֲתָם מַה פְּעַלְתֶּם תֹּאמְרוּ רוּחַ וְכוּ'. וְהֶאֱמַר כֵּן הוּא שֶׁפָּעַלְנוּ רוּחַ חַיִּים, שֶׁקְּבָלְנוּ מִסָּנוּ לְהַשְׁלִים כֹּל הַחֲסֵרוֹנוֹת כְּמִבְאֵר בְּהַתּוֹרָה הִנֵּי ל. גַּם אַחַר אֲמִירַת הַתּוֹרָה כִּד הִרְבָּה כִּי בְּאוֹתָהּ הִשְׁנָה כִּד הִרְבָּה כְּפֹעֲמִים"

המשך מעמ' קודם תו' ח' **וַיֵּשׁ בְּעֵינָיו זֶה כְּפֹה בְּחִינּוֹת, כִּי זֶה שֶׁהוּא חוֹלֵק לְגַמְרֵי עַל הַצְּדִיק וְדוֹבֵר עַל הַצְּדִיק עֶתְק בְּגִמְאָנָה וְבוֹז, זֶהוּ רָשָׁע שְׁאִינוּ מְקַבְּלֵי חַיּוֹת כֹּל מִהַצְּדִיק בְּקִמְרָב שֶׁבְּקִלְפָה**

אֲבָל יֵשׁ לְשָׂרִים קֶצֶת שְׁאִינָם חוֹלְקִים לְגַמְרֵי עַל הַצְּדִיק בְּקִמְרָבִים אֲלֵיו וְנוֹשִׂים מְצוֹת וְנוֹסְקִים בְּתוֹרָה וְתַפְלָה, אֲבָל אֵינָם מְקַשְׂרִים לְצְדִיקֵי אֲמִת אֲזִי עֲבוּדָתָם וְכָל עֶסְקָם הוֹלֵךְ דְּרָךְ כְּפֹה בְּחִינּוֹת שְׁלוֹחִים עַד שְׁחוֹזְרִים וּמְגִיעִים לְהַצְּדִיק הֶאֱמַר

וְאֵז הֶאֱחָרִית עַל הַלּוֹנָה שֶׁהוּא הַמְקַבֵּל הַחַיּוֹת לְהַשְׁלִים חֲסָרוֹנוּ, כִּי אֵז יֵשׁ כְּפֹה וְכִפֹּה בְּחִינּוֹת אֲחִרָיוֹת בְּדְרָךְ שֶׁלֹּא יִגְזְלוּ אוֹתוֹ הָאוֹרְבִים עַל הַדְּרָךְ וְכַמּוֹן בְּדְבָרֵי אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָהּ בְּמִקּוֹם אַחַר שֶׁהוֹלְכִים כְּפֹה שְׁלוֹחִים (שְׁקוֹרֵין שְׁטֵאֲפֵטָיו) מִזֶּה לָּזֶה וּמִזֶּה לָּזֶה עַד שֶׁפְּגִיעַ לְהַצְּדִיק וְכוּ'. וְאֵז יֵשׁ כְּפֹה סְכָנוֹת בְּדְרָךְ, וְהֶאֱחָרִית עַל הַלּוֹנָה שֶׁהוּא הַמְקַבֵּל הַחַיּוֹת מִהַצְּדִיק לְהַשְׁלִים חֲסָרוֹנוּ שֶׁהוּא בְּחִינַת לּוֹנָה"

? **לחדד את השכל**
באיזה שנה נסע רביה"ק לא"י?
 התשובה משבוע שעבר: רביה"ק בזמן התקרבות מוהרנ"ת היה בן 30

והיה בית יעקב אש ובית יוסף הבה

שהוא שורש הטבע הכפירות והאפיקורסות, ואע"פ שהם רואים את אלופיו ואת כל חיילותיו אינם פוחדים מהם כלל בכח האמונה, ואע"פ שבטבע נראה שעשיו חזק יותר מיעקב, ויש לו אלופים גיבורים וחיילות רבים וכו', וכו', כל זה מטיל פחד ואימה רק כשלוחמים מלחמה גשמית, אך כשמחוברים לאמונה הרוחנית, אזי עשיו וכל חיילותיו אינם קיימים כלל ובטלים ברגע.

וכן היה בחנוכה שהחשמונאים לחמו את מלחמת האמונה, ונלחמו נגד חשכת יון, שרצו להרחיק את עמ"י מהאמונה, ובכח האמונה מעטים ניצחו רבים, חלשים ניצחו גיבורים, כי יש כח גשמי ושם שייך: רבים ומועטים, חלשים וגיבורים. אבל בכח הדבקות באמונה - בה' אחד, שם בטל הטבע, אין רבים אין גיבורים, ניצוץ אחד בלבד מכניע ומכלה את כולם.

וכן מבואר ברש"י בפרשתינו (ל"א א'): "וישב יעקב הפשתי הזה נכנסו גמליו טעונים פשתן, הפחמי תמה אנה יכנס כל הפשתן הזה היה פיקח אחד משיב לו ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ששורף את כולו כך יעקב ראה כל האלופים הכתובים למעלה תמה ואמר מי יכול לכבוש את כולן מה כתיב למטה "אלה תולדות יעקב יוסף" וכתב "והיה בית יעקב אש ובית יוסף הבה ובית עשו לקש" ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף את כולם"

ועכשיו בימי החנוכה הק' מתגלה החכמה האמתית שזה האור של לעתיד לבוא, שעשוע העוה"ב, להכיר את השי"ת, (תו' ב' ח"ב) לצאת מהאנכיות, מכל קטנות המוחין, לזכות לאמונה אמיתית לידע שהכל אך ורק מהשי"ת, ואין שום טבע וגשמיות כלל:

יה"ר שנזכה לאור החנוכה הבעל"ט, ונזכה להוציא ולברר את הרגל - האמונה, שלא תהיה מונחת בשוק - בכפירות ובגאווה, עד שנזכה לשלמות אור האמונה שעמ"י יתבטלו כל החיצונים, וכל הרע ואויבי ישראל ברוחניות וגשמיות, עד שנזכה ל"תבואי תשורי מראש אמנה" בב"א.

בשיחות הר"ן (רס"א) מבוארת תו' על פרשת וישב "האמונה יסוד ושרש כל התורה והעבודה, ואמונה הוא צנור כל ההשפעות וכל הברכות,

ועיקר הכפירות שבאין להאדם ומבלבלין את האמונה הם באים מגדלות. כי על ידי גדלות נסתלק הקדוש ברוך הוא ממנו ואזי באין כפירות שזהו בחינת הסתלקות השם יתברך והסתרת פניו ממנו, וצריך כל אדם להשיג בעינא פקיא לראות שפלותו ורוממות השם יתברך ובודאי לא יבוא לגדלות וכפירות. ועל ידי שמקבלין שבת בכבוד גדול ובקדושה כראוי נצולין מגדלות ומשברין ומבטלין את הכפירות שהם עבודה זרה וזוכין לאמונה.

והלבנה נפגמת כעת על ידי פגם אמונה, ולעתיד יתמלא פגימת הלבנה. ואז יהיה "ה' אחד ושמו אחד" נמצא שכל מה שהאדם זוכה לאמונה יתרה נתקרב ונתיחד יותר... כמו שיהיה לעתיד.

וזהו "וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען" כנען מלשון הכנעה ושפלות שעל ידי זה זוכין לאמונה, וזהו "אלה תולדות יעקב יוסף" יוסף זה בחינת תוספת שבת כי על ידי שבת זוכין לשפלות, ועל ידי זה זוכין לאמונה שלמה וזהו ששיעור נר חנוכה עד שתכלה רגל מן השוק, רגל זה בחינת אמונה, וצריך להשיג בעיני שכלו עד שיברר האמונה שהוא בחינת רגל מן השוק שהוא מקומות החיצונים בחינת כפירות, כי על ידי בחינת שמן של נר חנוכה בחינת שכל זוכה לראות שפלותו ועל ידי זה זוכין לאמונה שלמה"

מבואר ששבת וחנוכה הם בחי' אמונה, שעל ידו נשפע השפע והברכות, וזהו אור של לעתיד לבוא כמרומו בפרשתינו כנ"ל, וזה קשור ומאוחד לתו' ז' המדבר מהאמונה שעל ידה תבוא הגאולה, ועל ידה נמשכים ניסים,

יעקב ויוסף וכל הצדיקים מגיירים את האמונה ואינם נרתעים כלל מעשיו, כמבואר בתורה ח' "שהצדיק האמת יורד לצינור של הרב דקליפה - עשיו"

שיחת חברים / תמימות ופשיטות / 3

תמימות ולא חכמות מדומות

בליקו"מ ח"ב תו' מ"ד רביה"ק מבאר דבעבודת השי"ת החוב לילך בתמימות ולהזהר מחומרות יתרות, שכל זה בכלל חכמות:

גם סתקמותו שיש בבעבודת השם בעצמו צריך להרחיק מאד. כי כל אלו החכמות של העולם, שיש להנכנסין ומתחילין קצת בעבודת השם, אינם חכמות כלל, והם רק דמיונות ושטויות ובלבולים גדולים. ואלו החכמות מפילין מאד את האדם מעבודת השם, דהינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם הוא יוצא כנאוי בפה שעושה. כי בשר נדם אי אפשר לו שייצא ידי חובתו בשלמות, ואין הקדוש ברוך הוא בא בטוה"א וכו' (עבודה זרה ג.), ולא נתנה תורה למלאכי השרת' (קדושין נד.) ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחמירות יתרות, עליהם נאמר (ויקרא י"ח):

בהקדמה לליקו"מ מבאר מוהר"ת סכנת חכמות העוה"ז המרחיקות מתמימות והפשיטות, ועי"ז מתרחקים מהעצות הק' של רביה"ק, כי העיקר בעצות של רביה"ק הוא הפשיטות והתמימות: "כי דע, שכל הדברים שגלה בננו זכרוננו לברכה, הם הקדמות תדשות לגמרי. [אם אקנם גלם בנויים ומיסדים על כל מצות התורה המקבלות בדינו סכר, עם כל זאת הם הקדמות תדשות לגמרי]. וכלם הם עצות ודרכים נפלאים להתקרב על ידם להשם יתברך כל אחד ואחד מסקום שהוא. ועקר הכונה לקיים בפשיטות כפי מה שייצאו ספיו בתמימות ופשיטות, אכל מעצם גשמיות גופנו ועכירת שכלנו, קשה וכבד מאד להכניס בלב האדם תמימות ופשיטות הדברים האלה, כי דעת כל אדם נוטה אחרי חכמות של העולם, שרבו מעקמין את הלב מנקדת האמת לאמת בפשיטות ובתמימות, בפקט כי באקת לאמתו התמימות ופשיטות של דברי בננו זכרוננו לברכה, עמק עמק מאד, עמק עמק מי ימצאנו. ויש בכל דבר ודבר שגלה הוא זכרוננו לברכה תלי תלין של הלכות, סעינות תהומות יוצאים בבקעה ובה, כי כל דבריו הם כמעין הנובע. שים לב והבן מרחוק מלשון מוהר"ת כמה עמוק הוא התמימות והפשיטות של רביה"ק.

והנהיגו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם הוא יוצא כנאוי בפה שעושה. כי בשר נדם אי אפשר לו שייצא ידי חובתו בשלמות, ואין הקדוש ברוך הוא בא בטוה"א וכו' (עבודה זרה ג.), ולא נתנה תורה למלאכי השרת' (קדושין נד.) ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחמירות יתרות, עליהם נאמר (ויקרא י"ח):

"וחי בהם", ולא שישיות בהם, (יזמא פה): כי אין להם שום חיות כלל, ותמיד הם בסקרה שחרה, מתקמת שדקמה להם שאינם יוצאים ידי חובתם בהמצאות שעושיין, ואין להם שום חיות קשום מצוה מתקמת הדקדוקים והסקרה שחרות של להם (והוא בעצמו אינו מחמיר שום חסר כלל): ובאקת, אחר כל החכמות, אפלו מי שיודע חכמות באקת, אחר כל החכמות צריך להשליך כל החכמות ולעבד את ה' בתמימות בפשיטות קמור בלי שום חכמות. וזה היא החכמה הגדולה שבכל החכמות, לבלי להיות חכם כלל. כי באקת אין חכם בעולם כלל, ואין חכמה ואין תבונה נגדו יתברך' והעקר הוא, כי 'חכמה לבא בעי' (סנהדרין קו: זר תצא דף רסא) "

לקוטי מוהר"ן

תורה ז'

סגולה לחולה להסתכל על הציצית (קיצור ליקו"מ תו' ז')

תורה ח'

ע"י הציצית מכניעים את הרשעים ומשפילים אותם. (קיצור ליקו"מ תו' ח')

לרפ"ש שמעון בן רבקה רחל